

The Art of Halacha

Shiur 36b - Separating Meat and Dairy - Bread in Meat Oven

Halacha Yomis

Is one permitted to bake DE (Dairy Equipment) bread? For example, may one bake bread on a baking pan that was previously used to bake cheese danishes?

(The OU recently focused on this issue, as a major bread manufacturer certified by the OU requested authorization to produce OU-DE certified bread. Click [here](#) to read Rabbi Genack's extensive *teshuva* on this topic.)

The Pischei Teshuva (YD 97:5) rules that bread baked on dairy equipment may be consumed. He reasons that as follows: Chazal (Pesachim 46a) forbade eating dairy bread as a *gezaira* (a prohibitive measure), lest one forgets the dairy status of the bread and consumes it with meat. This concern is valid when the bread contains actual dairy ingredients. However, when the bread is baked on dairy equipment, the bread is technically *pareve* according to the Rama, but as a *chumra* (an extra stringency), the bread may not be eaten with meat. *Bidi'eved* (after the fact), the Rama agrees that DE bread mixed with meat may be consumed. The possibility that one might not remember the status of DE bread is much less of a concern than for bread that contains actual dairy, and therefore there is no restriction on consuming DE bread.

This reasoning is valid according to the Rama (95:2) who allows DE items mixed with meat *bidi'eved*. However, the Shach (quoted in a previous Halacha Yomis) rules that *pareve* items baked or roasted on dairy equipment are fully dairy and may not be consumed with meat even *bidi'eved*. Accordingly, the Shach would forbid all consumption of DE bread. As previously noted, many *poskim*, including the Aruch Hashulchan (95:12), are not in agreement with the Shach.

We will now address the second question about bread baked on a cheese danish pan. Are pans used to bake cheese danish treated as dairy? Interestingly, this depends on how the danish was prepared. If the cheese remained inside the dough, the pan would not have the status of actual dairy, and bread baked on the pan can be eaten with *pareve* or dairy foods. However, if the cheese leaked out of the danish onto the pan, the Shach would consider the pan to be actual dairy even *bidi'eved*, and bread baked subsequently would be forbidden.

Halacha Yomis

Am I permitted to bake my Shabbos challah in the oven at the same time that I am baking meat? What about right afterwards?

In a previous Halacha Yomis we discussed the Rabbinic prohibition to consume *fleishig* bread.

If bread is baked in an oven with meat that contains liquid, the *zaiya* (steam) of the gravy will be absorbed into the bread. The bread will be considered *fleishig* and unless it is a small amount or baked in a strange shape, the bread may not be consumed.

Based on the above, the Rama (Yoreh De'ah 97:1) rules that it is permissible to consume *fleishig Shabbos challo*s, since they have a distinct shape and they are intended to be eaten on *Shabbos*.

If the meat was cooked without liquid, the bread is technically not *fleishig* and may be eaten. Nonetheless, because the *raicha* (aroma) of the meat is absorbed by the bread, in the first instance (*lichatchila*) the bread should not be eaten with dairy. In this instance, the Levush (Yoreh De'ah 97:3) writes that while the bread may be consumed, nonetheless it is preferable not to bake bread in an oven at the same time as meat, unless the pan is covered.

One may bake bread in a clean oven immediately after meat has been removed because there is no longer an issue of *raicha* or *zaiya* of meat. However, if the oven surface is noticeably greasy and one plans to eat the bread with dairy foods, the oven should be cleaned thoroughly before baking bread to avoid an issue of *raicha*.

סימן נט

בענין הכשר הצובה ותנורי הגעז
במדינותנו

י"ב תשרי תשי"ב.
מי"כ ידירי מהר"ד בנימין זאב צוקער שליט"א
היושב כישיבת בית מדרש עליון בספרינגוואלי.

ומסתבר שבאפיה אין לחוש לזיעה אלא לבשול
קדרה מגולה. וגם נראה דכשהאש למעלה אין לחוש
לזיעה אף בקדרות מגולות שהוא נשרף עור קורם
שתגיע הזיעה להתנור.
ידירו.

משה פיינשטיין

The Art of Halacha
Shiur 36b - Separating Meat and Dairy - Bread in Meat Oven

ולכן אם היה זיעה אין להתיר לבשל תבשיל
בשר ותבשיל חלב מגולין אף בזה אחר זה לזמן
מרובה. אבל מסופקני אם חוששין בסתמא לזיעה
דלשון הרמ"א בסי' ק"ח סעי' א' שכתב בזה אחר
זה אין לחוש אא"כ הויע המחבת משניהם דאז
אסור אפילו בזה אחר זה אם היו שניהן מגולין.
משמע דבסתמא אין לחוש לזיעה אא"כ ידוע דהויע
משניהם. אבל אפשר דבתנורים אלו שסתומים בגג
וכותלים ודאי מזיע או שיותר נוטה שזיע. ולכן
יש להחמיר למעשה שלא לבשל בהתנור קדירות
מגולות. ובדיעבד כיון שהוא ספק אין לאסור אם
היה אחר המעל"ע דהבליעה היא נו"ט לפגם ומצד
חשש שמא נפל מהזיעה שבעין איזה טפות הוא
יותר מששים לפי המסתבר יותר וכיון שהוא רק
ספק איכא ס"ס שמא לא היה זיעה כלל ואף אם
היה זיעה שמא נפלו רק טפות שאיכא ששים נגדם
כהמסתבר.

והנה אם לא נתבשל בתנור קדרות בדבר לח
אלא שאפו או בשלו דברים יבשים שהם אוכלין
בלא משקין איתא בפמ"ג בהקדמה לאו"ח בהנהגות
השואל עם הנשאל בסדר שני סעי' ל"ז דזיעת
אוכלין אינו אוסר ובחלב מהותך נמי מצדד להתיר
שאין זיעתו אוסר ע"פ הרמב"ם דבפ"ז מטומאת
אוכלין ה"ד אבל כתב בלשון אפשר משמע שמסתפק
לדינא והרבא גם בפ"ת סי' צ"ב סק"ו בלשון אפשר
אבל ביבש ממש משמע שלא מסתפק כלל ומתיר
בברור וא"כ באפו ובשלו רק דברים יבשים יש
להתיר לדידיה בזה אחר זה אף בהזיעה. ומ"מ
למעשה בודאי הזיעה יש להחמיר אבל בסתמא אין
לחוש לשמא הזיעה בדברים יבשים ומותר בסתמא
בזה אחר זה.

סימן מ
בענין תנורי הגעז שבמדינתנו
לענין חשש זיעה

י"ד תמוז תשי"ד.

מצ"כ ידידי הנכבד מהר"ר חיים שלאס שליט"א
שלי וברכה.

הנה בתנורי הגעז שבמדינה זו אם יש חשש
זיעה בבשלו תבשיל של בשר מגולה לאסור
לבשל אח"כ תבשיל של חלב מגולה שרוצה כתר"ה
להתיר מג' טעמים הם טעמים קלושים. דמה שכתב
בטעם א' משום שרב המרחק בין הקדרה להכותלים,
ודאי אין לסמוך ע"ז דאף אם נמדוד שהוא נמוך
מהנג ורחוק מהכותלים באופן שלא היה שם הוד
סולדת בהזיעה שהוכר ברמ"א סי' צ"ב סעי' ח'
שאין אוסר קדירת הבשר שעליה. הא שייך זה רק
כשהקדירה העליונה אינה רותחת שאפשר הוא מש"כ
הרמ"א שלא יהיה הוד סולדת בהזיעה אבל בתנורי
הגעז הרי הגג והכותלים כולם חמים מאד והזיעה
שמגיע שם אף אם לא היה הוד סולדת מצד
הזיעה בעצמה הרי נעשה בכאן כשמגיע בהגג
הכותלים רוחח שהוד סולדת. ועיין ברעק"א בשם
מהר"א שאם הקדירה רותחת נאסרה אף אם לא
היה הוד סולדת בזיעה וכן איתא בפמ"ג במשבצות
סי' כ"ט עיי"ש והכא הרי הם חמים כדכתבתי.
ולומר שהוא גבאה ורחוקים כ"כ עד שאין מגיע
לשם זיעה כלל לא מסתבר ולא ידוע לנו מדה בזה.